

KONČAR INSTITUT za elektrotehniku	Služba za certificiranje SCERT		
	Certifikacijska shema za ocjenjivanje buke izvora na otvorenom prostoru		
Oznaka datoteke: Buka shema-2	Broj izdanja: 02	Datum izdanja: 2014-02-24	Broj stranice/a: 1/6

Sadržaj:

1. **Općenito**
2. **Definicije**
3. **Područje primjene**
4. **Prijava za certificiranje**
 - 4.1. Opseg tehničke dokumentacije
 - 4.2. Čuvanje tehničke dokumentacije
 - 4.3. Uzorak tipa
 - 4.4. Ocjena kompletnosti prijave
5. **Postupci certificiranja**
 - 5.1. Unutarnja kontrola proizvodnje uz ocjenu tehničke dokumentacije i povremene provjere
 - 5.2. Provjera jediničnog proizvoda
6. **Nadzor certifikata**
 - 6.1. Privremeni prekid certifikata
 - 6.2. Povlačenje certifikata
 - 6.3. Nadzor certifikata kod proizvođača
 - 6.4. Nadzor tvorničkog laboratorija proizvođača
 - 6.5. Kompletiranje, čuvanje i ažuriranje Tehničke mape
 - 6.6. Čuvanje uzorka tipa

1. OPĆENITO

KONČAR-Institut za elektrotehniku d.d., Služba za certificiranje proizvoda SCERT (u daljem tekstu SCERT) neovisno je i nepristrano tijelo za ocjenjivanje sukladnosti proizvoda i izdavanje certifikata.

Ovom certifikacijskom shemom utvrđuje se postupak ocjenjivanja sukladnosti opreme za uporabu na otvorenom prostoru, koja emitira buku, a u cilju zaštite ljudskog zdravlja i dobrobiti i osiguravanja nesmetanog funkcioniranja unutarnjeg tržišta.

2. DEFINICIJE

Proizvod označuje tvar, pripravak ili robu proizvedenu u procesu proizvodnje različitu od hrane za ljude, hrane za životinje, živih biljaka i životinja, proizvoda ljudskog podrijetla te biljnih i životinjskih proizvoda koji se odnose izravno na njihovo buduće razmnožavanje,

Proizvođač je svaka fizička ili pravna osoba koja proizvodi proizvod ili koja je oblikovala ili proizvela proizvod i stavlja na tržište proizvod pod svojim imenom ili trgovačkim znakom.

Ovlašteni zastupnik je svaka fizička ili pravna osoba osnovana u Republici Hrvatskoj koju je proizvođač pisano ovlastio da određene zadaće, propisane kao obveze proizvođača, obavlja u njegovo ime,

Dobavljač je proizvođač ili ovlašteni zastupnik koji podnosi SCERT-u prijavu za certificiranje.

Ocjenjivanje sukladnosti je postupak kojim se utvrđuje da su određeni zahtjevi koji se odnose na proizvod, proces, sustav, osobu ili tijelo ispunjeni.

Oznaka sukladnosti proizvoda je oznaka kojom proizvođač označuje da je proizvod sukladan sa svim zahtjevima utvrđenim u propisima koji propisuju njezino stavljanje na proizvod.

Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti je tijelo koje obavlja poslove ocjenjivanja sukladnosti uključujući umjeravanje, ispitivanje, potvrđivanje i pregled,

Ovlašteno tijelo za ocjenjivanje sukladnosti je tijelo za ocjenjivanje sukladnosti koje obavlja poslove ocjenjivanja sukladnosti na temelju rješenja o ovlaštenju koje donosi čelnik nadležnoga središnjeg tijela državne uprave.

KONČAR INSTITUT za elektrotehniku	Služba za certificiranje SCERT		
	Certifikacijska shema za ocjenjivanje buke izvora na otvorenom prostoru		
Oznaka datoteke: Buka shema-2	Broj izdanja: 02	Datum izdanja: 2014-02-24	Broj stranice/a: 2/6

3. PODRUČJE PRIMJENE

Primjenjuje se na opremu za uporabu na otvorenom navedenu u članku 12. i 13. *Pravilnika o mjerama zaštite od buke izvora na otvorenom prostoru* (NN 156/2008), (skraćeno Pravilnik za buku) i Prilogu I. istog pravilnika. Postupak se primjenjuje jedino na opremu koja je stavljena u promet ili stavljena u uporabu kao cjelovita jedinica prikladna za namijenjenu uporabu. SCERT provodi postupke ocjenjivanja sukladnosti:

- **Unutarnja kontrola proizvodnje uz ocjenu tehničke dokumentacije i povremene provjere** u skladu s Prilogom VI Pravilnika za buku (točka 5.1) i
- **Provjera jediničnog primjerka** u skladu s Prilogom VII Pravilnika za buku (točka 5.2).

Primjenjuje se na opremu i sustave obuhvaćene *Zakonom o sigurnosti u željezničkom prometu* (NN 40/07) i pravilnicima usklađenim s ovim zakonom, kao i na opremu i sustave obuhvaćene europskom direktivom *Rail system – Interoperability 2008/57/EC* i tehničkim specifikacijama TSI usklađenim s ovom direktivom u dijelu koji se odnosi na buku. Norme koje se primjenjuju kod ocjenjivanja sukladnosti proizvoda, obuhvaćenih ovom zakonskom regulativom su važeće harmonizirane norme objavljene zakonskoj regulativi ili u aktualnom izdanju „Official Journal of the European Union“.

Primjenjuje se također i na ocjenjivanje sukladnosti električne opreme za koju postoje hrvatske (HRN), europske (EN) ili međunarodne (IEC) norme koje sadrže bitne zahtjeve na buku, a koje nisu obuhvaćene Pravilnikom za buku.

Primjenjuje se također i na ocjenjivanje sukladnosti električne opreme za koju ne postoje hrvatske (HRN), europske (EN) ili međunarodne (IEC) i koja je proizvedena prema specifikacijama proizvođača, a na koju se mogu primijeniti bitni zahtjevi iz Pravilnika za buku.

4. PRIJAVA ZA CERTIFICIRANJE

Proizvođač ili njegov ovlašten predstavnik osnovan u Republici Hrvatskoj (u nastavku **dobavljač**) dostavlja SCERT-u ispunjenu Prijavu za certificiranje na formularu FC-3 i tehničku dokumentaciju (t. 4.1). SCERT može, ako ocijeni važnim od dobavljača zatražiti i pregled uzorka tipa proizvoda (t.4.3). Postupak popunjavanja Prijave naveden je na web stranici SCERT-a (www.koncar-institut.hr/scert) i u uputama za popunjavanje prijave na FC-10.

4.1 Opseg tehničke dokumentacije

Tehnička dokumentacija mora omogućiti procjenu sukladnosti opreme sa zahtjevima Pravilnika za buku. Ona sadrži najmanje sljedeće podatke. Tehnička dokumentacija mora obuhvaćati najmanje:

- opis opreme,
- trgovački naziv,
- vrstu, seriju i brojeve,
- tehničke podatke potrebne za identifikaciju opreme i procjenu emisije buke uključujući po potrebi shematske nacрте, sve opise i objašnjenja potrebna za njihovo razumijevanje,
- uputu za korisnika u skladu s Pravilnik za buku, uz naznaku broja «Narodnih novina» u kojima je objavljen,
- tehničko izvješće o mjerenjima buke provedenima u skladu s odredbama Pravilnika za buku,
- primijenjene tehničke instrumente i rezultate ocjene nesigurnosti zbog odstupanja u proizvodnji, te njihov utjecaj na jamčenu razinu zvučne snage.

4.2 Čuvanje tehničke dokumentacije

Tehničku dokumentaciju prema kojoj je provedeno ocjenjivanje sukladnosti SCERT čuva najmanje 10 godina od dana kada je izdan dokument o sukladnosti.

Dobavljač može sa SCERT-om ugovoriti kompletiranje, čuvanje i ažuriranje Tehničke mape (Technical file) koju zahtjeva zakonska regulativa na način dan u točki 6.5.

KONČAR INSTITUT za elektrotehniku	Služba za certificiranje SCERT		
	Certifikacijska shema za ocjenjivanje buke izvora na otvorenom prostoru		
Oznaka datoteke: Buka shema-2	Broj izdanja: 02	Datum izdanja: 2014-02-24	Broj stranice/a: 3/6

4.3 Uzorak tipa

Kad to postupak certificiranja zahtijeva, dobavljač će SCERT-u staviti na raspolaganje proizvod koji predstavlja uzorak proizvodnje (u nastavku **tip**). SCERT može zahtijevati daljnje uzorke ukoliko je to neophodno za program ispitivanja. Tip može obuhvatiti i više inačica (varijanti ili modela) istog proizvoda pod uvjetom da te inačice ne posjeduju drugačije značajke u pogledu vrste rizika.

Nakon provedenog postupka certificiranja, SCERT vraća uzorak tipa dobavljaču, osim ako dobavljač ne ugovori čuvanje uzorka tipa u SCERT-u u skladu s točkom 6.6.

4.4 Ocjena i kompletnosti prijava

SCERT provodi ocjenu kompletnosti Prijave. Ukoliko prijava nije kompletna, SCERT pisanim putem obavještava dobavljača o nedostacima. Dobavljač je dužan kompletirati prijavu u roku od 10 dana od dobivanja obavijesti o nedostacima. U protivnom, SCERT će vratiti prijavu i dobavljaču obračunati troškove ocjenjivanja prijave.

Izvešća o ispitivanju iz tehničke dokumentacije smatrat će se prihvatljivim samo ako su ispitivanja provedena u laboratoriju akreditiranom prema ISO/IEC 17025 ili laboratorija unutar CB sheme. SCERT će priznati i ispitivanja u osposobljenom laboratoriju proizvođača, ako su ispitivanja provedena pod nadzorom ovlaštenog ocjenitelja SCERT-a ili ako SCERT nadzire sustav kvalitete tvorničkog laboratorija kroz godišnje audite.

5. POSTUPCI CERTIFICIRANJA

5.1 Unutarnja kontrola proizvodnje uz ocjenu tehničke dokumentacije i povremene provjere

Ovim postupak dobavljač osigurava i izjavljuje da je oprema u skladu sa zahtjevima iz Pravilnika za buku.

5.1.1 Ocjena prije stavljanja u promet

Dobavljač dostavlja presliku tehničke dokumentacije SCERT-u prije nego što se prvi primjerak opreme stavi u promet ili stavi u uporabu.

Ako postoje dvojbe oko vjerodostojnosti tehničke dokumentacije, SCERT o tome obavještava dobavljača i po potrebi provodi ili odobrava izmjene tehničke dokumentacije ili eventualna testiranja ako to smatra potrebnim.

Nakon što SCERT donese izvješće u kojem potvrđuje usklađenost tehničke dokumentacije s odredbama Pravilnika za buku, dobavljač stavlja oznaku sukladnosti na opremu i donose izjavu o sukladnosti prema člancima 11. i 8. Pravilnika za buku, za koju snose punu odgovornost.

5.1.2 Ocjena tijekom proizvodnje

Dobavljač uključuju SCERT u fazu proizvodnje sukladno jednom od sljedećih postupaka:

- a) SCERT provodi povremene provjere kako bi ispitao stalnu usklađenost proizvedene opreme s tehničkom dokumentacijom i zahtjevima Pravilnika za buku, pri čemu provjerava:
 - ispravnost i potpuno označivanje opreme u skladu s člankom 11. Pravilnika za buku,
 - da li je Izjava o sukladnosti izdana u skladu s člankom 8. Pravilnika za buku,
 - da li su primijenjeni tehnički instrumenti i da li postoje rezultati ocjene nesigurnosti zbog odstupanja u proizvodnji te njihov utjecaj na jamčenu razinu zvučne snage.

Dobavljač SCERT-u osigurava slobodan pristup svojoj unutarnjoj dokumentaciji o ovim postupcima, stvarnim rezultatima unutarnjih nadzora i korektivnih djelovanja ukoliko su bila poduzeta.

U slučaju da gore navedene provjere ne daju zadovoljavajuće rezultate, SCERT provodi ili daje provesti ispitivanja buke koja se na temelju vlastite prosude i iskustva mogu pojednostaviti ili u potpunosti provesti sukladno odredbama iz Dodatka III Pravilnika za buku za odgovarajuću vrstu opreme,

- b) SCERT provodi ili odobrava provjeru proizvoda u nasumičnim vremenskim razmacima. Ispituje se odgovarajući primjerak konačne opreme prema odabiru imenovanog tijela i provode se prikladna ispitivanja buke kako je utvrđeno u Prilogu III Pravilnika za buku, ili istovjetna ispitivanja radi provjere

KONČAR INSTITUT za elektrotehniku	Služba za certificiranje SCERT		
	Certifikacijska shema za ocjenjivanje buke izvora na otvorenom prostoru		
Oznaka datoteke: Buka shema-2	Broj izdanja: 02	Datum izdanja: 2014-02-24	Broj stranice/a: 4/6

sukladnosti proizvoda s relevantnim zahtjevima Pravilnika za buku. Provjera proizvoda mora uključivati sljedeće aspekte:

- ispravno i potpuno označavanje opreme sukladno članku 11. Pravilnika za buku,
- izdavanje izjave o sukladnosti u skladu s člankom 8. Pravilnika za buku

Za oba postupka SCERT određuje učestalost provjera sukladno rezultatima prethodnih ocjena, potrebi za nadzorom korektivnih djelovanja i daljnjim smjernicama za učestalost provjera koje se mogu odrediti s obzirom na godišnju proizvodnju i opću pouzdanost proizvođača da održi jamčene vrijednosti. Provjera se mora provesti najmanje jednom u tri godine.

Ukoliko postoje dvojbe oko vjerodostojnosti tehničke dokumentacije ili njenog pridržavanja tijekom proizvodnje, SCERT o tome obavještava dobavljača.

U slučajevima kada provjerena oprema nije usklađena s odredbama Pravilnika za buku, SCERT će o tome obavijestiti nadležno ministarstvo.

5.2 Provjera jediničnog primjerka

5.2.1 Ocjenjivanje sukladnosti

Ocjenitelj SCERT-a:

- provjerava da je li oprema proizvedena u sukladnosti s tehničkom dokumentacijom,
- s dobavljačem dogovara lokaciju gdje će se u skladu s Pravilnikom za buku provesti potrebna ispitivanja buke,
- u skladu s Pravilnikom za buku provodi ili odobrava potrebna ispitivanja buke.

Ocjenitelj upisuje rezultate ocjenjivanja u Izvještaj o vrednovanju na formularu FC-12. Ako postoji potreba, ocjenitelj vodi posebne zapise o sukladnosti rezultata u ispitnim izvještajima sa zahtjevima normi ili bitnim elementima sigurnosnih zahtjeva.

Po potrebi, ocjenitelj izrađuje Izvještaje o nesukladnosti koje dostavlja dobavljaču. Prije pozitivnog izvještaja o vrednovanju, dobavljač mora riješiti sve nesukladnosti. Ukoliko ocjenitelj kroz Izvještaj o vrednovanju ocijeni da se nesukladnosti ne mogu riješiti ili ih dobavljač nije riješio u zadanom roku, SCERT će odbiti izdavanje certifikata o pregledu tipa, te dati detaljno obrazloženje za odbijanje. SCERT o odbijanju certifikata odmah obavještava dobavljača. Dobavljač ima pravo žalbe na odluku o odbijanju izdavanja certifikata.

SCERT čuva dokumentaciju o postupku ocjenjivanja sukladnosti 10 godina od datuma izdavanja certifikata.

5.2.2 Izdavanje certifikata

Ako je provjerom utvrđena sukladnost sa zahtjevima Pravilnika za buku, SCERT dobavljaču izdaje potvrdu o sukladnosti u formi Certifikata.

Certifikat se izdaje na hrvatskom jeziku. Na poseban zahtjev dobavljača SCERT izdaje i certifikat na engleskom jeziku. Certifikat na engleskom jeziku smatra se prijevodom izdanja na hrvatskom jeziku i nosi isti evidencijski broj. U slučaju spora, certifikat na hrvatskom jeziku smatra se izvornim.

Dobavljač je obavezan čuvati tehničku dokumentaciju i preslike certifikata u razdoblju od deset godina od datuma stavljanja opreme u promet.

5.2.3 Proširenje certifikata

Dobavljač dužan je obavijesti SCERT o promjenama na proizvodu koje bi mogle utjecati na zadovoljavanje zahtjeva iz certifikata. Ako se radi o bitnim promjenama, SCERT dobavljaču predlaže proširenje certifikata.

Dobavljač dostavlja zahtjev za izmjenom ili dopunom područja ili opsega već dodijeljenog certifikata na Prijavi za certificiranje, FC-3. Uz prijavu, dobavljač dostavlja Identifikacijsku izjavu na formularu FC-11, na kojoj navodi podatke o izvornom certifikatu i razloge zbog kojih traži proširenje. Formular FC-11 dostupan je dobavljačima preko web stranice SCERT-a: www.koncar-institut.hr/scert ili se dobavljaču dostavlja na zahtjev. Prošireni certifikat dobiva novi evidencijski broj, uz napomenu da se radi o proširenju izvornog certifikata. Prošireni certifikat važi samo do datuma isteka izvornog certifikata.

KONČAR INSTITUT za elektrotehniku	Služba za certificiranje SCERT		
	Certifikacijska shema za ocjenjivanje buke izvora na otvorenom prostoru		
Oznaka datoteke: Buka shema-2	Broj izdanja: 02	Datum izdanja: 2014-02-24	Broj stranice/a: 5/6

5.2.4 Produženje certifikata

Certifikat važi zaključno s datumom roka valjanosti koji je naveden na Certifikatu. Dobavljač mora na vrijeme, a najmanje 10 dana prije isteka certifikata podnijeti SCERT Prijavu za certificiranje na FC-3. Na Prijavi treba navesti broj Certifikata. Ako su se za proizvod za vrijeme trajanja certifikata pojavila nova izdanja primijenjenih normi ili dodatka normi ili su neke od primijenjenih normi prestale važiti, SCERT će dobavljaču predložiti produženje certifikata uz proširenje, kako je navedeno u točki 5.2.3.

U slučaju da korisnik dostavi prijavu 30 dana nakon isteka certifikata, na proizvod će se primijeniti postupak izdavanja novog certifikata, kako je navedeno u točki 5.2.1 i 5.2.2.

6 NADZOR CERTIFIKATA

6.1 Privremeni prekid certifikata

U slučaju vlastitih saznanja ili na temelju obavijesti dobavljača o bitnim promjenama koje zahtijevaju preinaku proizvoda, proizvodnog procesa ili čak njezina sustava kvalitete, a koja utječu na sukladnost proizvoda, SCERT će od dobavljača zatražiti privremeni prekid certifikata. SCERT će dopisom obavijestiti dobavljača o zabrani raspačavanje certificiranih proizvoda koji su proizvedeni u uvjetima utvrđenih promjena sve dok se ne provede ponovno potvrđivanje sukladnosti ili proširenje certifikata.

6.2 Povlačenje certifikata

U slučaju da SCERT vlastitim saznanjima, prijavom potrošača i drugih fizičkih i pravnih osoba ustanovi da se dobavljač netočno poziva na sustav certificiranja ili pogrešno upotrebljava certifikat ili oznaku sukladnosti u promidžbenim materijalima i drugim svojim dokumentima, SCERT će ga pisanim putem upozoriti na nepravilnosti. Ako dobavljač ne ispravi uočene pogreške u roku od 30 dana od dana pisanog upozorenja, SCERT će podnijeti prijavu nadležnoj inspekciji, te u dogovoru s njom pokrenuti postupak povlačenja certifikata.

SCERT će provesti postupak povlačenja certifikata i u slučaju da se dobavljač kome je određen privremeni prekid certifikata ne pridržava preporuka o zabrani raspačavanje proizvoda.

SCERT će provesti postupak povlačenja certifikata ako korisnik certifikata, inspeksijsko tijelo ili on sam ustanovi pogrešku u podacima na izdanom certifikatu. U tom slučaju SCERT će korisnika zatražiti povrat neispravnog certifikata i u zamjenu dostaviti certifikat s novim brojem, ali s datumom važenja neispravnog certifikata. SCERT će odluku o povlačenju certifikata uz obrazloženje dostaviti dobavljaču.

6.3 Nadzor certifikata kod proizvođača

SCERT provodi nadzor proizvodnje za opremu za koju je izdan važeći certifikat. Nadzor se provodi u skladu s posebnim ugovorom između proizvođača i SCERT-a, a u pravilu jedanput godišnje. Nadzor provode osposobljeni auditori SCERT-a i eksperti SCERT-a za certificirane proizvode proizvođača.

Za nadzor sustava kvalitete proizvođača s ciljem davanja znaka kvalitete SCERT-a, primjenjuje se ECS shema „Factory Inspection“ ili vlastita certifikacijska shema nadzora.

6.4 Nadzor tvorničkog laboratorija proizvođača

SCERT može, na osnovu posebnog ugovora s proizvođačem, provoditi godišnji nadzor sustava kvalitete tvorničkog laboratorija s ciljem da se priznaju rezultati tipskih ispitivanja u tvorničkom laboratoriju proizvođača. SCERT primjenjuje postupak nadzora laboratorija u skladu sa zahtjevima norme ISO/IEC 17025.

6.5 Kompletiranje, čuvanje i ažuriranje tehničke mape (Technical file)

SCERT može za proizvode za koje je izdao certifikate, na osnovu posebnog ugovora s proizvođačem, preuzeti poslove kompletiranja, čuvanja i ažuriranja Tehničke mape (Technical file) u skladu sa zahtjevima zakonske regulative za taj proizvod.

6.6 Čuvanje uzorka tipa

SCERT može za proizvode za koje je izdao certifikate, na osnovu posebnog ugovora s proizvođačem, preuzeti čuvanja uzorka tipa proizvoda na osnovu kojeg je izdan certifikat o pregledu tipa.